

van Houten schriftelijk ingelicht over alle regelingen die in Eindhoven waren getroffen. Over de betalingsregeling was de prins niet enthousiast: 'Ik stel voor', schreef hij op de 30ste aan van Houten, 'dat de mensen gewoon legersoldij krijgen en kostwinnersvergoeding zoals leger. Anders grootste moeilijkheden.' Ten aanzien van de door Borghouts en van Houten uitgegeven arrestatie-instructie schreef de prins: 'Punt p uit instructie' (dat betrof de laatste, d.w.z. na a t.e.m. o opgesomde groep: 'zij die militair gevaar op kunnen leveren voor de Geallieerden') 'uit te voeren door *resistance a priori* en zeer streng. Proces-verbaal of redenen opgeven bij aflevering in gevangenis. Hieronder vallen mensen' (bedoeld: sommige mensen) 'uit categorieën a-o. Categorieën a-o verder *totaal*' (d.w.z. de overigen) 'laten opsluiten door burgemeesters en M[ilitair] G[ezag] met politie voor handhaving orde en rust. Wanneer geen politie voor arrestatie en bewaking aanwezig, kan beroep gedaan worden op mijn mensen' (de BS'ers) 'om hulp en steun. Ik geloof dat maakt alles klaar. MG hierin ook zo geïnstrueerd.'¹

Men ziet: de prins keurde zonder enig overleg met het Militair Gezag de door van Houten getroffen regelingen in wezen goed, maar trachtte de door de BS te verrichten arrestatietaak te beperken tot personen die uit militair oogpunt gevaarlijk waren; aangezien het evenwel zijn instemming had dat de BS voor *alle* arrestaties zorg droeg als de politie dat niet kon doen, mocht van Houten concluderen dat hij ten aanzien van de belangrijke besluiten welke hij in Eindhoven had genomen (hij had er de BS een geheel nieuwe taak gegeven), de prins achter zich had.

Maar het Militair Gezag? 'MG geïnstrueerd', had de prins geschreven – maar hij had geen instructies te geven aan het Militair Gezag en dat maakte Kruls hem ook onmiddellijk duidelijk. Officieren van de sectie-Juridische Zaken van de staf Militair Gezag en van prins Bernhards staf staken vervolgens de hoofden bijeen. Kruls beseftte dat zijn Eerste Algemene Lastgeving al in zoverre onuitvoerbaar was dat de arrestaties niet *en bloc* door de politie konden worden verricht. Ook hij meende dat men ze in de gegeven omstandigheden beter aan de BS kon opdragen maar dan (behalve met betrekking tot diegenen die uit *security*-oogpunt een gevaar vormden) niet uit eigen bevoegdheid maar krachtens een bevoegdheid die hun door het Militair Gezag zou worden verleend; de prins zag daar de redelijkheid van in. Er gingen nu prompt nieuwe stukken uit.

¹ Brief, 30 sept. 1944, van prins Bernhard aan Ch. H. J. F. van Houten (Collectie-van Houten, map 'BS-tijd').